

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De Notatione Nominum. An nomina sint naturæ cœlestis? Confutatur Zoar,
& Rabbini. Capvt XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

λέξις, ἢ ἀρμονία, ἢ σιωπή.

Longum esset omnia recensere, satis fuerit dixisse hunc locum ad omnem amplificationem esse accommodatissimum, & ad tractationem, ornatam, & illustres figuras desiderare.

DE NOTATIONE NOMINUM.

An nomina sint naturæ cœlestis?

Confutatur Zoar, & Rabbin.

CAPVT XXXIII.

Nobilissimam questionem, atque inter principes Philosophos discrepantibus sententijs agitaram, hic locus obiter excutiendâ monet. Si enim quod à Platone dictum est, nomina sunt à natura, tantò plus authoritatis nominum notatio apud quosque sapientes habitura est. Quia in re nugaroria sunt doctorum Hebræorum sententiæ. Nam (vt cetera omitteram) qui de his ipsis arcanis fabulosissimè conscriptus est liber Zoar, Adamum refert, cum nomina rebus imponeret, magnâ ex ea, quâ florebat rerum scientiâ adhibuisse religionem. Literas enim non quascunq; tumultuariè arripuit, sed eas inquisiuit, quæ tactus, & influxus syderum, rei denominandæ ministerio, iam ab æterna mente destinatorum, significarent.

Zoar's opinio.

Addit præterea mûdum ex viginti duabus literis esse constatum, quarum tres tribus elementis, duodecim, Zodiaci signis, septem etiam errantium stellarum orbibus sunt accommodatæ. Has verò yltimo loco numeratas duobus modis pronunciarî, acuto scilicet, & remissiori sono. Cum planetas significarent in suis domicilijs constitutos, liquidius, & sonantius efferuntur, quod tunc ipsarum stellarum sit vis acrior, & impetus concitator. Quod si eadem, ab ijs, quas assignant Astrologi sedibus peregrinantes planetas exhibere volût, literas mollius, & languidius pronuntiant, quod res ipsas viribus destitui, & e mortuo veluti vigore tabescere dicitur. Iam verò literæ corporeas rerum creatarum partes designât, quod sine voce sunt, & quasi intermortuæ, puncta verò iisdem affixa, quæ apud Hebræos vocalium instar obtinent, formarum sunt imagines, quibus materia suopre ingenio, languida excitatur, & animatur. De-

nique ad integram totius perfectionem adduntur accentus, qui eas, quas Physici operatiuas nominant formas exhibent. Ex quo, qui Hebraica (vt aiunt) nomina liquide, & accuratè pronuntiat, cœlestis, & inferioris mundi œconomiam depingit. Hæc Rabbinorum commenta, quæ ab ijs esse conficta non miror, sed à viris doctis hæc magni fieri & curiosius inuestigari, hoc admiratione magis dignum est. Vigenerius certè istas, & alias huiusmodi fabulas, in suis characteribus commemorat, quas non confutat, sed tamen refellere non est ad eò operosum, cum ipsæmet leuissimo ictu impulsæ corruant. Mitto enim, quod hunc syderum tactum inducant, qui Astrologis multarum ineptiarum, atque ipsiusmet impietatis fundamentum esse solet; Vnde hoc didicit Zoar astrorum influxus à certis literis significari, quas Adam cuique nomini, secundum varios syderum aspectus commendauit?

Ineptia Zoaris.

Quid igitur, cum tantum septem literæ planetis inseruiant, quos in hæc inferiora potissimum influere volunt, ex istis septem literis omnia conscriptis nomina coalescere oportebit. Sed fingamus nouendecim literas cœlo tribui, & ad significandos syderum varios influxus assignari, quid igitur ceteræ, quæ istam stellarum vim non significant, à nominum compositione, perpetuò exultabunt, Si quidem eas tantum inferi oportet, quæ cum cœlo, & syderum tactu commercium habeant. Deinde, cum ferè omnia ex tribus radicalibus literis apud Hebræos sint conflata, tum igitur tantum syderum aspectum patientur omnia, cetera erunt otiosa. Iam, cum iisdem prorsus literis constant nomina, non modò diuersæ, sed contrariæ prorsus significacionis, aut res eadem natura esse oportebit, aut certè inanes istos astrorum influxus Ψ apud Hebræos significat sanctum esse, idè immundū esse. Vnde Ψ Hofee 4. vers. 14. dicuntur effœminati, & eamamiti. Iam quæro à Zoare, qui sit, vt cum eadem sint literæ, & iisdem syderum influxus ipsis literis illigati, res tamen inter se dissimillimæ sint, vt vna sancta sit, Altera omni execratione dignissima.

Postremò, quid literatum nobis mundum fabricat? cur tres tantum literas elementis tribuit? Quare, aut nullum erit, aut iniquè cum illo actum erit, cui nulla commodata fuerit literula. Denique aut ante istas lite-

tas emerit mundus, aut litera ipsa ante mundum existerent. Si primum non coaluit ex literulis: si secundum, quomodo astrorum influxus ista litera significabant, cum necdum essent sydera. Omnino vanitatis plenissima sunt hæc commenta, sed & in eam deuenit dementia audax illi Prometheus genus, vt se ex varijs literarum mixturis numerum Stellarum, & rerum omnium creaturarum, scire posse consideret: quod tamen Deus sibi reseruaui, qui enumerat multitudinem Stellarum.

stares denique cæteras nosti? Quam multa alia præter hanc nominis exilitatem, ad perfectam cognitionem desiderantur: sed faciamus nomina perfectas esse rerum imagines: Quid tam? An si à præstantissimo pictore ad omnes artis numeros expressa fuerit hominis effigies, idcirco humanam naturam habere dicitur. Somnii omnino ista sunt similia, quæ suapte natura dissoluntur, tantum abest, vt longiorem confutationem mereantur.

Confutatur Rucelinus, & ceteri nominales.

CAPVT XXXIV.

Eosdem ferè Rabbiorum errores, multis iam sæculis intermortuos, & ab omnibus irrisos reuocauit Rucelinus; natione Brito, præceptor magistri Petri Abelardi nouatoris; primus enim sectam nominalium instituit contra Reales, & nominum cognitione, rerum quoque cognitionem contineri, magno conatu defendit sub annum Domini 1140. Ex quo gratia, & eruenta inter studiosos Parisienses prælia sunt exeatata. Meminit Auentianus lib. 6. qui & vetusepigramma recitat in eandem sectam compositum.

Quas Ruceline doces, non vult Dialectica voces,

Iamque dolens de se non vult in vocibus esse.

Res amat, in rebus cunctis vult esse deibus.

Voco retrahetur, res si quod voce docetur.

Plorat Aristoteles nugas dicendo seniles,

Res sibi subtractas per voces intusulas.

Porphyrus, que gemis, quia res sibi lector admittit.

Qui res abrodit, Ruceline Boetius odit.

Non argumentis, nullaque sophismate sentis,

Res existentes in vocibus esse manentes.

Hæc rudis sæculi monumenta, quæ satis indicant hanc Rucelini opinionem merito displicuisse. Etenim, quæ potest ex nominibus haberi cognitio? Mitto quod pleraque sint exilia, & ab imperitis hominibus imposita. Et tamen ipsa, quæ plus habere videntur splendoris, aliquam rei proprietatem, non internas causas amplectuntur. An si bouem à rō rō cō, à clamore, & mugitu dictum tenes, eius interiorē formam, materiam, pote-

De nominum ambitione, & religione.

CAPVT XXXV.

Histamen opinor vanissimorum authorum, fulta principijs latius manauit inanis quædam nominum regio, & singularis speciosorum titulorum auaritia. Hinc Alexandri, Ptolemæi Pharaones, Cæsares, Constantini, Othomanni, ipsi denique Abyssini sum regem Bellugiam, vt ferunt, hoc est incomparabilis præstantia gemmam appellarunt, quod nomen etiam posteri multi constanter retinuerunt.

Parum est, si apud reges hæc tantum fuisset ambitio, & non in omnes longè, lateque peruagata.

Tam sæpè occurrunt in Romana historia Claudij, Cluentij, Marcelli, Scipiones, Sergi, Manlij, Potitij, Pinarij, Mamercij, Cæcilij, Calpurnij, quibus se appellationibus non modo nobilitati, sed & fortunari credebant. Omitto tot cognomina, viris ingenij, armorum, aut denique virtutis gloria illustribus dari solita; Pericles à fulmine eloquentiæ dictus est Olympius, Apis Attica Xenophon, Antiphon ἄνομοτος, siue Orationum coquus, Marcus etiam Varro satis inepto nomine à Palæmone Grammatico Literarum porcus, quod nihil illo lautius, aut fecundius, nihil ad varias palati voluptates parabilius; Cyro solis nomen fuit, Neroni Nerionis, siue Maris, & nigono Euegeta, siue bonifactoris, Edmundus Angliæ Rex Ferreum latus, Lucullus Xerxes togatus, Traianus optimus, Antoninus pius appellatus est.

Hoc Francorum Regibus commune, qui multis agnominibus vulgò appellati leguntur. Infinitum esset singula, non modo regiæ dignitatis, sed ipsorum etiam plebeiorum